

REZOLUCJA ⁽¹⁾**Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego i dyplomów uniwersyteckich w ramach procesu bolońskiego**

(2016/C 193/04)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając wspólną deklarację przyjętą podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Rydze (w dniach 21 i 22 maja 2015 r.) stanowiącą rozwinięcie podobnych deklaracji z Wilna i Warszawy z lat ubiegłych,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2013 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa: dążenie do wzmocnienia partnerstwa. Stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdań za rok 2012,
- uwzględniając akt ustanawiający Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 3 maja 2011 r.,
- uwzględniając komunikat ministrów wydany w Erywaniu w następstwie czwartego Forum Polityki Bolońskiej i Konferencji Ministerialnej Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (EHEA), które odbyły się w dniach 14 i 15 maja 2015 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 3 kwietnia 2012 r. w sprawie wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego w państwach Partnerstwa Wschodniego, w tym współpracy pomiędzy rządem a społeczeństwem obywatelskim oraz reform wzmocniających pozycję społeczeństwa obywatelskiego,
- uwzględniając wspólną deklarację sorbońską w sprawie harmonizacji architektury europejskiego systemu szkolnictwa wyższego podpisaną w Paryżu w dniu 25 maja 1998 r. przez ministrów edukacji Francji, Niemiec, Włoch i Zjednoczonego Królestwa,
- uwzględniając wspólną deklarację podpisaną w Bolonii w dniu 19 czerwca 1999 r. przez ministrów edukacji z 29 państw europejskich (deklarację bolońską),
- uwzględniając deklarację budapeszteńsko-wiedeńską z dnia 12 marca 2010 r. przyjętą przez ministrów edukacji z 47 państw, która oficjalnie zainicjowała europejski obszar szkolnictwa wyższego,
- uwzględniając komunikat Konferencji Ministerialnej oraz trzecie Forum Polityki Bolońskiej, które odbyło się w Bukareszcie w dniach 26 i 27 kwietnia 2012 r.,
- uwzględniając strategię mobilności do roku 2020 dla europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego przyjętą przez Konferencję Ministerialną Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, która odbyła się w Bukareszcie w dniach 26 i 27 kwietnia 2012 r.,
- uwzględniając dyrektywę 2013/55/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych,
- uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 września 2005 r. w celu ułatwienia wydawania przez państwa członkowskie jednolitych wiz krótkoterminowych dla naukowców,
- uwzględniając sprawozdanie zatytułowane „The European Higher Area for Education in 2015 – Bologna Process Implementation Report” („Europejski obszar szkolnictwa wyższego w 2015 r. – raport z wdrażania procesu bolońskiego”),
- uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (ERK),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram Europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020),

(¹) Przyjęto w dniu 22 marca 2016 r. w Brukseli (Belgia).

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie międzynarodowego wymiaru szkolnictwa wyższego,
 - uwzględniając zalecenia Rady z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie polityk na rzecz ograniczania zjawiska przedwczesnego kończenia nauki i promowania mobilności edukacyjnej młodych ludzi,
 - uwzględniając sprawozdanie zatytułowane „The European Higher Area for Education in 2012 – Bologna Process Implementation Report” („Europejski obszar szkolnictwa wyższego w 2012 r. – raport z wdrażania procesu bolońskiego”),
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe z międzynarodowej konferencji w sprawie finansowania szkolnictwa wyższego, która odbyła się w Erywaniu w Armenii w dniach 8 i 9 września 2011 r.,
 - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 23 września 2008 r. w sprawie procesu bolońskiego i mobilności studentów,
 - uwzględniając sprawozdanie Parlamentu Europejskiego z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie kontynuacji wdrażania procesu bolońskiego,
 - uwzględniając układy o stowarzyszeniu podpisane między Unią Europejską a rządami Gruzji, Mołdawii i Ukrainy,
 - uwzględniając programy stypendialne Erasmus+ i Erasmus Mundus,
 - uwzględniając Konwencję o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim (seria Traktatów Rady Europy nr 165, Lizbona, 11 kwietnia 1997 r.),
- A. mając na uwadze, że wzajemne uznawanie dyplomów szkolnictwa wyższego między UE a państwami Partnerstwa Wschodniego (PW) pozostaje złożonym i kosztownym procesem pomimo dokonanych postępów, jakie stanowią proces boloński i europejski obszar szkolnictwa wyższego;
- B. mając na uwadze, uznawanie kwalifikacji studentów z państw PW jest nieraz bardzo trudne lub wręcz niemożliwe w niektórych państwach UE, a w podobnej sytuacji znajdują się też studenci z UE w państwach PW;
- C. mając na uwadze, że przeszkody w uznawaniu dyplomów i kwalifikacji mogą utrudniać wspieranie mobilności akademickiej i zawodowej oraz osłabiać więzi kulturowe między oboma stronami, a także hamować promocję badań akademickich i ogólnych postępów w różnych dziedzinach nauki w Europie;
- D. mając na uwadze, że brakuje ustaleń dotyczących równego traktowania, jeśli chodzi o uznawanie kwalifikacji obywateli krajów PW/członków procesu bolońskiego – europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego, co uniemożliwia wielu wysoce wykwalifikowanym specjalistom w licznych dziedzinach podlegających regulacji – takich jak opieka zdrowotna i pomoc społeczna, edukacja, architektura i budownictwo (np. inżynieria budowlana) i wiele innych – rozwijanie swoich umiejętności przez wykonywanie pracy w UE, co z kolei uniemożliwia zarówno przenoszenie wartościowej wiedzy z powrotem do ich krajów pochodzenia, jak i uzupełnianie braków wykwalifikowanej siły roboczej w państwach członkowskich UE;
- E. mając na uwadze, że w państwach PW istnieje pilna potrzeba rozwoju instytucji zorientowanych na badania naukowe, takich jak szkoły doktoranckie, co zapewniłoby miejscowym studentom większe możliwości zawodowe w dziedzinie badań naukowych;
- F. mając na uwadze, że podejścia do uznawania kwalifikacji różnią się zarówno w ramach UE, jak i państwach PW będących członkami procesu bolońskiego/europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego;
- G. mając na uwadze, że brakuje harmonizacji procesu uznawania zagranicznych kwalifikacji, jak również racjonalnego pod względem kosztów mechanizmu wymiany informacji między państwami uczestniczącymi w procesie bolońskim/europejskim obszarze szkolnictwa wyższego;
- H. mając na uwadze, że w ponad dwóch trzecich państw uczestniczących ostateczne decyzje w sprawie uznawania zagranicznych kwalifikacji podejmują same instytucje szkolnictwa wyższego;

- I. mając na uwadze, że nadal istnieją obawy co do sprawiedliwości, przejrzystości, norm i odpowiedzialności w odniesieniu do licznych instytucji szkolnictwa wyższego w wielu krajach PW;
- J. mając na uwadze, że w instytucjach szkolnictwa wyższego w państwach Partnerstwa Wschodniego i czasami w UE nadal występują problemy takie, jak korupcja, biurokracja, konserwatyzm, brak pewności i przestarzałe sposoby myślenia, które należy zwalczać;
- K. mając na uwadze, że sieć krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji (ENIC/NARIC) stanowi wiodącą sieć oferującą wymianę informacji dotyczących uznawania kwalifikacji i opracowującą narzędzia uznawania procedur, polityk i praktyk, która jednocześnie może służyć informowaniu społeczeństwa i partnerów oraz pomagać państwom członkowskim i kluczowym organom politycznym lepiej poznać proces uznawania kwalifikacji, wzmacniając jednocześnie dopasowanie ustawodawstwa krajowego i procedur krajowych do praktyk UE;
- L. mając na uwadze, że uniwersytety stanowią przestrzenie wspierające rozwój nowych idei i opierające się na zasadzie wolności słowa i myśli w ramach dążenia do rozwoju akademickiego; mając na uwadze, że może to stać w sprzeczności z presjami politycznymi, które często narażają studentów na niewłaściwe traktowanie, a nawet naruszenia praw człowieka;
- M. mając na uwadze, że programy Erasmus+ stanowią kluczowe narzędzia modernizacji instytucji szkolnictwa wyższego zarówno w państwach UE, jak i PW, stymulując współpracę międzynarodową z instytucjami UE oraz przyczyniając się do reformy szkolnictwa wyższego i większej mobilności studentów;

Zasady ogólne

1. potwierdza, że wzajemnie uznawane, wysokiej jakości szkolnictwo wyższe dla studentów zarówno z państw UE, jak i PW, wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych w podstawowych zawodach regulowanych oraz pełne uznawanie doświadczenia zawodowego zdobytego po obu stronach mogą mieć zasadnicze znaczenie dla zacieśnienia i poprawy międzykulturowych więzi społeczno-ekonomicznych oraz sprzyjać pokojowi, rozwojowi, dobrobytowi i stabilności;
2. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie układów o stowarzyszeniu z trzema państwami PW i oczekuje, że będzie to miało pozytywny wpływ na wzajemne uznawanie dyplomów, kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia zawodowego; za kluczowy priorytet uważa opracowanie realnych i trwałych środków współpracy z innymi państwami PW, zapewniających stałą współpracę w tym zakresie i innych; zauważa jednocześnie, że układy o stowarzyszeniu przewidują rozszerzone narzędzia komunikacji i współpracy na szczeblach rządowym i parlamentarnym, i mogłyby służyć jako podstawa do dalszej współpracy, polegającej m.in. na ustanowieniu krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej, wprowadzeniu wspólnej europejskiej legitymacji zawodowej w UE i PW oraz opracowaniu racjonalnych pod względem kosztów mechanizmów informacyjnych i ostrzegawczych w ramach systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI) między UE a jej wschodnimi partnerami;
3. podkreśla, że proces boloński nie jest w żadnym wypadku procesem jednostronnym, lecz ma za zadanie wspieranie rozwoju szkolnictwa wyższego i mobilności akademickiej między państwami UE a PW, a jego uczestnicy po obu stronach oczekują poprawy dostępu do instytucji szkolnictwa wyższego, uznawania dyplomów, dostępu do programów stypendialnych i pełnej akceptacji w różnych systemach edukacyjnych pod warunkiem spełnienia wszystkich koniecznych kryteriów akademickich;
4. podkreśla, że obecna sytuacja – w której ciągłe problemy systemowe utrudniają wielu studentom i młodym specjalistom z państw PW automatyczne uznawanie dyplomów i kwalifikacji zawodowych w UE – stwarza istotną barierę dla swobody przepływu pracowników i rozwoju dobrych stosunków między oboma stronami;
5. zauważa, że na rozwój społeczno-ekonomiczny państw PW może pozytywnie wpłynąć dostępność absolwentów, specjalistów i przedsiębiorców, którzy zdobyli nowe doświadczenia za granicą, co umożliwiła z kolei pojawianie się nowych pomysłów i procesów oraz przyczynia się do rozprzestrzeniania się wartości i *know-how*, wzmacnia lokalne uniwersytety, zwiększa zaufanie zagranicznych inwestorów i pomaga zapobiegać stagnacji;
6. uważa, że istnieje pilna potrzeba odwrócenia tendencji do „drenażu mózgów” polegającej na tym, że utalentowane młode osoby z regionu PW wyjeżdżają na Zachód, co pozbawia ich kraje wiedzy fachowej, tak bardzo potrzebnej do wprowadzania ulepszeń w ich społeczeństwach i zapewnienia zrównoważonego rozwoju;

7. podkreśla, że wszystkie strony zaangażowane w Partnerstwo Wschodnie powinny zapewnić, zarówno w swoim ustawodawstwie, jak i w praktyce, pełen dostęp do edukacji dla wszystkich, bez dyskryminacji ze względu na płeć, religię, pochodzenie etniczne czy poglądy polityczne; zauważa, że uniwersytety są powszechnie uznawane za miejsca nauki i wolności słowa, a wspieraniu doskonałości akademickiej najlepiej służy ochrona studentów przed wszelkiego rodzaju prześladowaniem lub napastowaniem;
8. jest zdania, że Komisja powinna uznać za priorytet współpracę z właściwymi organami akademickimi, administracyjnymi i rządowymi oraz organizacjami studenckimi lub przedstawicielami studentów w celu zwrócenia uwagi na obawy studentów i specjalistów z państw PW, tak aby rozpoznać konkretne problemy występujące w tym regionie i znaleźć ich rozwiązania;
9. podkreśla, że rządy państw PW muszą wzmocnić działania na rzecz wprowadzenia odpowiednich systemów kontroli i zapewniania jakości, współpracując z uniwersytetami i organami krajowymi odpowiedzialnymi za konkretne zawody regulowane, aby móc oferować swoim obywatelom stosowne szanse uzupełnienia edukacji i doświadczenia, także w UE;
10. z zaniepokojeniem zauważa, że nadal istnieją ciągłe problemy z brakiem równowagi płci w niektórych dziedzinach nauczania w państwach PW, i jest zdania, że równy dostęp do edukacji na wszystkich poziomach, a zwłaszcza do szkolnictwa wyższego, dla osób obu płci należy aktywnie promować i stymulować za pomocą ukierunkowanych stypendiów zwiększających dyskryminację pozytywną;
11. podkreśla, że teraz, po przyjęciu liberalizacji reżimu wizowego dla wszystkich państw PW z wyjątkiem Białorusi, coraz większa liczba studentów wykazuje zainteresowanie podjęciem studiów w UE; wzywa zatem instytucje unijne, aby wzmocniły negocjacje z Białorusią w sprawie liberalizacji reżimu wizowego w celu wspierania mobilności studentów między UE a wszystkimi państwami PW bez wyjątku;
12. podkreśla, że niezależność uniwersytetów i ich całkowite oddzielenie od państwa i polityki stanowią podstawowe i zasadnicze warunki dobrze działającego systemu edukacyjnego zgodnego z systemem UE; podkreśla, że sprawiedliwe finansowanie uniwersytetów stanowi konieczny krok w tym kierunku i nie powinno być związane z państwem i polityką, lecz z wynikami, liczbą studentów i osiągnięciami akademickimi;
13. apeluje do uniwersytetów państw PW, aby dostosowały swoją ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy;
14. zachęca uniwersytety zarówno w państwach UE, jak i PW, do aktywnego nawiązywania wzajemnej współpracy, wymiany doświadczeń i ustanawiania stałych mechanizmów dialogu, aby mogły lepiej wspomagać przemiany zachodzące w państwach PW;
15. uznaje ważną rolę, jaką sieć ENIC/NARIC odgrywa w różnych aspektach uznawania kwalifikacji akademickich oraz w zakresie zawodów regulowanych i nieregulowanych, oraz uważa, że konieczny jest jej dalszy rozwój, w tym zwiększanie funkcjonalności i rangi ośrodków krajowych w państwach PW;

Dyplomy uniwersyteckie w ramach procesu bolońskiego

16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszystkie państwa PW zostały członkami europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i że pomimo wszelkiego rodzaju różnic we wdrażaniu zasad procesu bolońskiego wszystkie czynią starania, aby osiągnąć te same standardy dotyczące szkolnictwa wyższego co te obowiązujące w UE (standardy i wytyczne w dziedzinie zapewniania jakości w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego), natomiast głównym celem tego obszaru powinno być automatyczne i natychmiastowe uznawanie wszystkich dyplomów szkolnictwa wyższego;
17. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Konferencji Ministerialnej z 2015 r. w sprawie przystąpienia Białorusi do europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i uznaje to wydarzenie za dowód otwartości procesu bolońskiego; zachęca Białoruś do wprowadzenia zgodności między własnym systemem szkolnictwa wyższego a tym obowiązującym w innych państwach europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego;
18. jest zdania, że narzędzia systemu bolońskiego, a zwłaszcza europejskie ramy kwalifikacji (EQF) i europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS), są obecnie poprawnie wdrażane w państwach PW w ramach ich krajowych ram kwalifikacji (NQF) i krajowych systemów transferu punktów (NCTS) w sposób zharmonizowany z narzędziami procesu bolońskiego oraz że – choć nadal pozostaje wiele do zrobienia – kryteria, które mają zostać uznane przez organy po stronie UE w ramach europejskiego obszaru uznawania kwalifikacji (EAR) w odniesieniu do automatycznego uznawania dyplomów uniwersyteckich, powinny prowadzić do przyspieszenia i zwiększenia wskaźnika uznawania dyplomów studentów z państw PW;

19. podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między instytucjami oświatowymi w państwach UE i PW w celu wymiany doświadczeń, gdyż w większości państw to właśnie te instytucje dokonują uznawania zagranicznych dyplomów na potrzeby akademickie;
20. przyznaje, że poziom wydatków publicznych na szkolnictwo wyższe w państwach PW jest bardzo zróżnicowany, podobnie jak w państwach członkowskich UE; ubolewa jednak nad tym, że w wielu państwach PW i sąsiadujących z nimi państwach członkowskich UE odsetek PKB przeznaczany na szkolnictwo wyższe jest jednym z najniższych w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego, co utrudnia lub uniemożliwia odpowiedni rozwój w tej dziedzinie;
21. zauważa, że trzystopniowa struktura szkolnictwa wyższego stanowiąca część procesu bolońskiego (studia licencjackie, magisterskie i doktoranckie), choć niewdrażana w identyczny sposób w całym europejskim obszarze szkolnictwa wyższego, jest zasadniczo przestrzegana w państwach PW, problemem w tych państwach pozostaje jednak wyraźny brak wystarczającej liczby szkół doktoranckich bądź dostępu do finansowania dla studentów, co jest główną przyczyną, dla której większość potencjalnych kandydatów na studia doktoranckie stara się uzyskać tytuł doktora w innych krajach;
22. podkreśla, że ponieważ same instytucje szkolnictwa wyższego stanowią w znacznym stopniu główne organy odpowiedzialne za kryteria kontroli jakości i procedury wydawania dyplomów w sposób zgodny z zasadami procesu bolońskiego i lizbońską konwencją o uznawaniu kwalifikacji, istnieje pilna potrzeba rozwinięcia bardziej autonomicznych i silniejszych instytucji szkolnictwa wyższego w państwach PW, a także wzywa Komisję i ESDZ do zbadania środków wspierania tego rozwoju we współpracy z władzami krajowymi;
23. apeluje do rządów i parlamentów zarówno państw PW, jak i państw członkowskich UE o podjęcie starań na rzecz lepszego egzekwowania zasad lizbońskiej konwencji o uznawaniu kwalifikacji w ustawodawstwie krajowym w zakresie zarówno jakości dyplomów wydawanych w kontekście krajowym, jak i ułatwiania automatycznego uznawania kwalifikacji uzyskanych za granicą;
24. zauważa, że istnienie „fabryk dyplomów” i „fabryk akredytacji” oraz brak porównywalnych, zgodnych i spójnych systemów krajowych służących wdrażaniu narzędzi procesu bolońskiego/europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego pozostają głównymi przyczynami utrudniającymi wielu organom w UE automatyczne uznawanie kwalifikacji przyznawanych w wielu państwach PW;
25. apeluje do rządów po obu stronach o intensyfikację działań na rzecz zapewnienia zaufania do systemu szkolnictwa wyższego, w szczególności przez zagwarantowanie równych szans podczas przyjmowania studentów i przeprowadzania egzaminów oraz równego dostępu do zasobów, ułatwień i stypendiów, a także – co najważniejsze – przez zapewnienie, by dyplomy były wydawane jedynie studentom, którzy spełnili wszystkie wymogi i osiągnęli wyniki EQF konieczne do uzyskania danej kwalifikacji;
26. zdecydowanie wzywa organy UE, a także uniwersytety, by zbadały i wskazały realne sposoby wspierania studentów z państw PW przez zwiększanie liczby stypendiów akademickich dla studentów z tych państw i szersze informowanie o tych stypendiach, wykorzystując do tego celu różne narzędzia unijne, a jednocześnie zachęcając rządy krajowe, fundacje i organizacje pozarządowe do wychodzenia naprzeciw potrzebom studentów z państw PW, którzy często mogą pochodzić ze środowisk znajdujących się w gorszym położeniu ekonomicznym i pomimo dobrych wyników akademickich mieć trudności w pokryciu kosztów studiowania w UE;
27. z zadowoleniem przyjmuje aktywny udział wschodnich partnerów w programie Erasmus+ i fakt, że zdolność absorpcji budżetu jest bardzo wysoka; ubolewa zatem nad tym, że finansowanie dostępne dla państw PW w ramach tych programów na lata 2014–2020 pozostało zasadniczo na takim samym poziomie jak w poprzednim okresie finansowania;
28. uznaje, że bardzo ważne dla osiągnięcia celu zacieśnienia współpracy jest zwiększenie zasobów finansowych dostępnych w ramach unijnych programów stypendialnych takich jak Erasmus+, w szczególności skierowanych do studentów z państw PW, oraz stworzenie w ramach unijnych programów finansowania odrębnego rozdziału poświęconego temu regionowi, który ma ogromne znaczenie strategiczne i kulturowe dla Unii;

Kwalifikacje i doświadczenie zawodowe

29. uważa, że wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych jest konieczne dla zapewnienia realizacji kilku kroków o zasadniczym znaczeniu dla rozwoju obu stron w ramach projektu Partnerstwa Wschodniego, w tym udoskonalenia programów mobilności tymczasowej w celu specjalizacji zawodowej, co otwierałoby przed obywatelami państw PW możliwości nabywania nowych umiejętności, które mogłyby wykorzystywać, aby ulepszać swoje wyniki zawodowe po powrocie do kraju, a także w celu uzupełnienia istotnych luk w sile roboczej po obu stronach;

30. zauważa, że choć uznawanie kwalifikacji zawodowych ściśle się wiąże z udoskonaleniem uznawania dyplomów w ramach procesu bolońskiego, brakuje obecnie szczegółowego dokumentu podobnego do dyrektywy 2013/55/UE – regulującej tę kwestię w ramach UE, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii – który obejmowałby państwa PW; zachęca zatem do nowych inicjatyw, które nadałyby temu priorytetowi prawdziwie ogólnokontynentalny wymiar;
 31. apeluje do Komisji i ESDZ o zbadanie, we współpracy z rządami państw PW, możliwości stworzenia nowych ram europejskiej polityki sąsiedztwa w celu rozszerzenia obowiązywania systemu europejskiej legitymacji zawodowej na tych partnerów; ma nadzieję, że narzędzie to doprowadziłoby do ożywienia i zwiększenia dynamiki mobilności zawodowej w Europie i jej sąsiedztwie oraz pomogłoby uzupełnić brakujące zdolności w różnych zawodach u każdego z partnerów, co przyniosłoby wzajemne korzyści wszystkim stronom;
 32. podkreśla, że wszelka współpraca na rzecz wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych powinna mieć na celu poprawę dostępnych dla specjalistów po obu stronach możliwości rozszerzania własnych umiejętności, praktyk i mobilności bez stwarzania zagrożenia dla dostępności siły roboczej w państwach PW ani naruszania równowagi w UE;
 33. apeluje o opracowanie jednolitego podejścia w stosunku do wszystkich osób podczas przeprowadzania procedur uznawania kwalifikacji zawodowych i zachęca rządy państw PW do opracowania i wdrożenia rzetelnych i przejrzystych procedur uznawania kwalifikacji zawodowych, przede wszystkim w odniesieniu do zawodów regulowanych;
 34. uważa, że wzajemne uznawanie doświadczenia zawodowego wykwalifikowanych pracowników stanowi istotny składnik tworzenia dynamicznego rynku pracy w Europie i że należy ustanowić podstawowe kryteria, które zostałyby przyjęte przez państwa członkowskie i pozostałych partnerów w celu rejestrowania i ilościowego pomiaru istotnego doświadczenia zawodowego pracowników;
 35. uważa, że oprócz wdrażania kryteriów związanych z jakością, przejrzystością i uczciwością państwa członkowskie UE i PW powinny zapewnić, aby organy krajowe odpowiedzialne za kwalifikacje zawodowe i stowarzyszenia pracodawców zajmujące się uznawaniem doświadczenia zawodowego dołożyły wszelkich starań w celu unikania wszystkich form dyskryminacji (m.in. ze względu na płeć, religię, pochodzenie etniczne lub kraj pochodzenia, w tym pochodzenie z któregośkolwiek państw PW);
 36. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa/wiceprzewodniczącej Komisji, ESDZ oraz rządów i parlamentom państw członkowskich i państw Partnerstwa Wschodniego.
-